

Ur *Internationalen* 3/7 2020

Peter Widén

Hugo Blancos livslånga kamp för ekosocialismen

Hugo Blanco, den legendariske peruanske bondeledaren och förkämpan för ursprungsfolkens rättigheter, är just nu på besök i Sverige. Fångad av Corona-restriktionerna för tillfället och därför förhindrad att återvända till Peru. *Internationalen* passade på att prata lite med mannen som var ekosocialist långt innan begreppet var myntat.

86-åriga Hugo Blanco föddes i Peru 1934. Som 20-åring reste han till Argentina för att studera agronomi. Han tappade lusten att ta examen eftersom han insåg att hans yrkeskarriär skulle innebära att arbeta för storgodsägarna.

I Argentina kom Hugo Blanco i kontakt med medlemmar av Fjärde Internationalen, den internationella socialistiska världsrörelsen som också Socialistisk Politik tillhör, och Hugo Blanco anslöt sig. Väl tillbaka i Peru började han organisera böndernas kamp i provinsen La Convención. Genom böndernas fackförening CCP kämpade man för en omfördelning av jorden och mot de allsmäktiga godsägarnas tyranni. Kampen ledde till att Hugo Blanco arresterades och hotades med dödsstraff som regimen efter en internationell solidaritetskampanj för honom inte vågade verkställa. Hugo Blanco dömdes till 25 års fängelse.

Efter att några vänsternationalistiska officerare hade tagit makten släpptes Hugo Blanco men deporterades till Chile 1971 där en folkfront satt vid regeringsmakten. När Pinochets militärjunta genomförde sin blodiga kupp 1973 lyckades Hugo Blanco ta sig till svenska ambassaden och kunde med ambassadör Harald Edelstams hjälp ta sig till Sverige. Han kunde återvända till Peru 1978, återupptog sitt arbete med bönderna och blev även invald i parlamentet. Hotad till livet av både regimen säkerhetspolis och den maoistiska sekten Sendero Luminoso var Blanco för en tid tvungen att fly till Mexiko.

Tillbaka i Peru fortsatte Hugo Blanco oförtröttligt sin kamp för ursprungsfolksböndernas rättigheter. Han arbetar idag med CCP och är redaktör för månadstidningen Lucha Indígena. Hugo Blanco är idag en av Sydamerikas ledande förespråkare för ekosocialismen.

När du säger att den nödvändiga samhällsomvandlingen är ekosocialistisk; vad betyder det ekonomiskt och politiskt? Vad tror du om en ekosocialistisk samordning i Latinamerika? Politisk eko-socialistisk samling i Peru?

– Det innebär att det breda organiserade samhället måste försvara planeten, det är inte bara ett vänsterparti som ska gå till handling. Vi måste ha i beaktande att det kapitalistiska systemet, vars enda mål är att tjäna så mycket pengar som möjligt, inte tvekar att angripa naturen. Vi har bara en planet, därför är det allas uppgift att försvara den. Detta med tanke på att angreppen på planeten inte bara drabbar arbetare utan förstör allt som är levande i världen, växter och djur.

I Peru, i Latinamerika och runt om i världen, finns det inhemska eller ursprungsbefolkningar som utan att kalla sig ekosocialister i årtusenden har kämpat för att försvara Moder Jord. De har djupt respekt för den. På quechua kallas det Pachamama, Moderjorden. Dessutom finns det många eko-socialistiska människor och organisationer, även om inte alla kallar sig ekosocialister, och vi måste lära känna varandra och samordna oss i allt större aktioner, utvidga kunskapen om våra kamper och dra lärdom av dem. Låt oss lära av varandra.

Latinamerika upplevde under en period en rad olika vänsterregimer. En del är idag bortkuppade, andra är under stark press. Hur ser du på denna process? Vilka framsteg gjordes? Vilka misstag begicks? Vad kan man lära för framtiden?

– De latinamerikanska regimer som du kallar ”vänsterregimer” var mindre anti-ekologiska än andra, men de hade ingen riktigt ekosocialistisk politik. Stora privata företag fanns kvar som fortsatte att undertrycka arbetare och angripa miljön. Jag är medveten om att dessa regimer verkade för att försvara arbetarna, de försökte också under trycket av ursprungsbefolkningar och miljörelser lagstifta för att försvara miljön. Till exempel erkändes naturens rättigheter i Ecuadors konstitution 2008 och i Bolivia genom Ley de la Madre Tierra (Moderjordens lag).

Det är viktiga steg, men dessa förblev en pappersprodukt eftersom man varken drog upp exploateringssystemet med rötterna eller konfronterade det aggressiva globala systemet mot Pachamama.

Vi ser också att högern möts av motstånd. Vad tror du om möjligheterna för vänstern att åter ta initiativet?

– Det finns en stor majoritet av befolkningen, helt oavsett om den kallar sig ”vänster”, ”ekosocialist” eller inte, den fortsätter sin kamp mot förtryck och till försvar av livet. Så länge mänskligheten finns kommer den att fortsätta kämpa.

Pandemin drabbar oss alla. I Latinamerika har länders befolkningar drabbats väldigt olika. Regimerna har också reagerat väldigt olika, från auktoritära utgångsförbud där de fattiga drabbas väldigt svårt till Bolsonaros negligering som också drabbar hårt. Vad ser du att vi har framför oss? Vilken effekt kan denna pandemi få för de förtryckta klassernas förmåga att organisera sig i till exempel klimat och miljökampen som blir allt mer akut?

– Jag tror att ju mer storkapitalet, ständigt i jakt efter vinster, angriper miljön, desto fler pandemier kommer att uppstå eftersom detta bara är ett symptom på rubbad jämvikt i naturen. Men man kan hoppas på att samhället som helhet kommer att på ett bättre sätt förstärka och organisera sin motståndskamp till försvar av livet.

Till Hugo Blancos försvar

Intellektuella, aktivister och arbetare i Europa och Latinamerika har nyligen uttryckt sitt stöd för Hugo Blanco gentemot extremhögerens attacker mot honom i Peru. På mindre än 48 timmar undertecknade drygt två tusen människor ett manifest till stöd för honom.

I samband med visningen av den prisbelönta dokumentären Hugo Blanco: Rio Profundo (Hugo Blanco: Djup Flod), gick en grupp av före detta militärer tillsammans med högerpolitiker och journalister ut i ett uttalande där man anklagar Hugo Blanco för att vara "terrorist och mördare". Undertecknarna av stöduttalandet förkastar försöket att 57 år efter händelserna som väckte de fattiga bönderna i La Convención och Lares, kriminalisera och misskreditera denna politiker, tidigare parlamentsledamot och senator och uthållig miljöaktivist.

Hugo Blanco är ett föredöme i sitt outtröttliga engagemang för rättvisa och folkets rättigheter, oavsett om det är i Pucallpa, Cajamarca, La Convención, Chiapas eller Cauca. Även för att han är en av de få vänsterledare som gjort en betydande vändning, utan att göra avkall på sin övertygelse, mot en annan kamp nämligen miljön. Hugo Blanco sammanfattar det obevekligt: "Tidigare kämpade jag för socialism, idag handlar det om kampen för artens överlevnad".

Detta liv som ägnats åt kampen för rättvisa, demokrati och till försvaret av Moder Jord, har framställts av Malena Martínez i "Hugo Blanco: Rio Profundo". Den prisbelönta dokumentären har gett upphov till en oacceptabel reaktion från den reaktionära högern som i sina led räknar Perus mest auktoritära galjonsfigurer. De fruktar exemplet från denna son som härrör från Cusco-kullarna, där ropen "Jord eller död: Vi kommer att vinna" fortfarande ekar.

Uppropet på spanska och möjlighet att underteckna detsamma finns här:

[En reivindicación de Hugo Blanco](#)

Det som efterfrågas är "Nombres" (ditt namn), "Documento" (passnummer eller personnummer eller liknande), "País" (Land = Sweden el Suecia).

Lästips – texter av/om Hugo Blanco

[Jord eller död.](#) (bok)

[Jag såg blod i Pucallpa – En skildring från bondekampen i Peru februari 1989.](#)

[Kampen för jord.](#) Om Blancos försök att organisera bönderna i Peru i kamp för sina intressen. Med utdrag ur boken "Vi indianer".